

Biczó Ferenc: Munkáltató irodalomtanítás a kaposvári leánygimnáziumban. (Különlenyomat a Kaposvári Egyesületi Leánygimnázium 1937/38. évi értesítőjéből.) Kaposvár, 1938. Sebők György könyvnyomdája. (N. 8-r., 24 l.).

Borotvás-Nagy Sándor: Közgazdasági művelődésünk kezdetei. Bp. 1938. A Franklin-Társulat nyomdája. (N. 8-r., 468 l.)

Faragó László: A német közoktatásügy az államátalakulás óta. (Különlenyomat a Magyar Paedagogia 1938. évi évfolyamából.) Bp. 1938. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 24 l.)

Gyulai Ágost: Szent István király Intelmeinek első pedagógiai feldolgozása. (Különlenyomat a Budapesti Szemle 1938. évi májusi füzetéből. 164—184. l.) A Franklin-Társulat nyomdája.

Hanák Tibor: Az új német középiskoláról. Bp. 1938. Sárkány Nyomda Rt. (N. 8-r., 40 l.)

Pintér Jenő: A budapesti tankerület évkönyve az 1938—1939. iskolai évre. Bp. 1938. Pintér Jenő kiadása. Sárkány Nyomda Rt.

Dr. Sziklay László: Francia szellem és francia nevelés. Nyíregyháza, 1938. Klafter könyvnyomdája. (N. 8-r., 16 l.)

Vajkai Júlia Éva: Népinevelés a gép századában. Bp. 1937. A Studium főbizománya. Első Kecskeméti Hírlapkiadó és Nyomda Rt. (N. 8-r., 128 l.) Ara 2 pengő 60 fillér.

Várkonyi Hildebrand: A gyermekkor lélektana. I. Az első hat életév. Szeged, 1938. Szeged városi nyomda. (N. 8-r., 244 l.) Ara 8 pengő.

Waldapfel János: Közműveltség és nevelés. (Válogatott dolgozatok.) Bp. 1938. Studium Rt. (N. 8-r., XI + 324 l.)

Rendtartás a gimnázium és leánygimnázium számára. Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1938. évi május hó 22-én kelt 109.670/1938. IX. ü. o. sz. rendeletével. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (8-r., VI + 106 l.) Ara 1 pengő 50 fillér.

Részletes utasítások a gimnázium és leánygimnázium tantervéhez. I—II. kötet. Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1938. évi május hó 25-én kelt 109.646/1938. IX. ü. o. sz. rendeletével. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (8-r., I.: 300 l., II.: 340 l.) Ara 5 pengő 50 fillér.

Tanterv a gimnázium és leánygimnázium számára. Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1938. évi május hó 25-én kelt 109.646/1938. IX. sz. rendeletével. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (8-r., 136 l.) Ara 1 pengő 50 fillér.

VEGYES.

A programmértekezések ügyében. Kerek félszázaddal ezelőtt jelent meg *Panyák Ede* munkája: „A magyarországi középiskolákban 1850—85-ig megjelent összes programmértekezéseknek repertóriumuma (1887).” Azóta ez az érdekes és érdekes terület parlagon hever, legfeljebb egyik-másik tanügyi folyóiratunk emlékezik meg róla összefoglalóan. Tiszavirágélet az osztályrésze

ezeknek az értekezéseknek, amelyek alighogy megszülettek, feledésbe merülnek, poros polcokon, legjobb esetben zárt dobozokban vannak tétlenségre kárhoztatva. Pedig kár érték; jó részük lelkes, lelkiismeretes tanári munka, jobb sorsra lenne érdemes. Különben is a bibliográfia nem a belső értékre tekint — hiszen akkor esetleg nagyobb munkákat is ki kellene selejteznie —, hanem számba tartozik venni mindazt, ami van. Ennél különb az úgynevezett *bibliographie raisonnée*, amely egyúttal röviden utal a munka tartalmára és irányára is. A megoldáson, a hiányzó pótlás megvalósításán gondolkozva, mindenekelőtt tájékozódni igyekeztem afelől, ami ez irányban esetleg már történt. Ennek során *Fitz József* igazgató szívesességéből a következő örvendtes adatokat közölhetem. A középiskolai értesítőkből viszonylag a legteljesebb gyűjtemény az Orsz. Széchényi Könyvtárban van, ezt kiegészítették a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban volt Pedagógiai Könyvtár anyagával. Hiányok azonban még most is vannak s ezek jegyzékét — éppúgy, mint a meglevő állomány jegyzékét — összeállították. A gyűjtemény jegyzését tavaly befejezték. Az Értesítőben megjelent értekezések bibliográfiájának elkészítésével az igazgató néhány évvel ezelőtt *László Gyula* ny. elemi iskolai igazgatót bízta meg, aki ezt el is végezte. Munkája 22.000 címléírást tartalmaz, kinyomtatásához 40—45 ívre volna szükség. (Kiegészítésként megemlítem, hogy a Fővárosi Pedagógiai Könyvtárnak is van külön kezelt értesítőgyűjteménye.)

Most pedig azoknak okulására, akik nem hajlandók ezt az ügyet kellőképpen méltányolni, közlöm a következő, felette tanulságos adatot, amelyre egy régebbi német antikvárius katalógusában bukkantam. *Ludwig Wiese* (1806—1900) neves német pedagógus, aki a porosz kultuszminisztériumban a középiskoláknak főnöke volt, élete folyamán buzgón gyűjtögette a középiskolai értesítőket, városok betűrendjében és ezeken belül időrendben és iskolanemek szerint feldolgozta. A magában páratlan gyűjtemény az 1784-től 1899-ig terjedő időszakból, 469 német városból és 726 középiskolából 5475 értesítőt tartalmaz, bennük 5399 értekezést a tudomány minden szakából, amelyeket az iskolákra vonatkozó 1926 értesítés (*Schulnachrichten*) egészít ki.

Az előadottak alapján ezúton bátorkodom Társaságunk m. t. elnökségét arra kérni: intézzen kellően megokolt felterjesztést a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz a felszázados hiányt pótló programértekezések újabb bibliográfiájának megjelentetése érdekében. kf.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

1938. szeptember 17-én *Pintér Jenő* elnöklésével tartott évadnyitó felolvasó ülésünk tárgvsorozata ez volt: 1. *Pintér Jenő* elnöki megnyitója: *Jelenségek a nevelés elméletében és gyakorlatában.* (L. a 193—198. lapon.) 2. *Kiss József* r. t.: *Az 1868. XXXVIII. törvénycikk parlamenti tárgyalása.*

Felelős szerkesztő: *Nagy J. Béla*, felelős kiadó: *Padányi-Frank Antal.*

29.182 — K. M. Egyetemi Nyomda, Budapest VIII, Múzeum-körút 6. (F.: Thiering Richárd.)

